ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
Л.О. Омельянчик

«01» вересня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси

спеціальності Н4 Лісове господарство

галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

викладач: Бойка О.А., к.б.н., доц., доцент кафедри генетики та рослинних ресурсів

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів
Протокол №1 від "27" 08 2026 р.
Завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів
_____ І.О. Полякова

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми Мисливське господарство
та рослинні ресурси
_____ Г.Ф. Дударєва

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Лікарські рослини природних екосистем

Викладач: *к.б.н., доц. Бойка Олена Анатоліївна*
Кафедра: *кафедра генетики та рослинних ресурсів*
E-mail: olena.boika.ua@gmail.com
Телефон: +38067 6129760 (*Viber*)
Інші засоби зв'язку:

1. **Facebook & Messenger** https://www.facebook.com/profile.php?id=100001649524220
2. **Instagram & Direct** fantaserka_zp_ua
3. особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Рослини — один із найголовніших ресурсів будь-якої держави. Лікарські рослини — невід'ємна частина рослинності нашої країни. Людина широко застосовує лікарські рослини як в офіційній, так і в народній медицині, у парфумерії, косметології, кулінарії та в багатьох інших сферах. Лікарські рослини – джерело додаткового прибутку для господарств різного типу власності та можливість започаткувати власну справу.

Стратегія розвитку ЗНУ передбачає приділення посиленої уваги вивченню іноземних мов, а з огляду на те, що в Україні англійській мові було надано статус офіційної мови міжнародного спілкування, основна увага спрямована саме на англійську мову. Тож ця дисципліна викладається з елементами англійської мови.

Метою викладення навчальної дисципліни "Лікарські рослини природних екосистем" є надання здобувачам знань про лікарські рослини. Основними завданнями є надання уявлення про лікарські рослини, лікарську рослинну сировину, її типи, види, склад; ознайомлення здобувачів із правилами збору, сушіння та ідентифікації лікарської рослинної сировини. Вивчення асортименту лікарських рослин України з акцентом на різні природні екосистеми. Додатково, ознайомлення з лікарськими ресурсами світу і можливостями інтродукції лікарських рослин, ознайомлення з біохімічним складом лікарських рослин, видами їх використання та функціями як лікувальних засобів; відпрацювання навичок визначення запасів лікарської сировини, її ідентифікації та вміння характеризувати певні рослини залежно від їх біохімічного складу.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Лікарські рослини природних екосистем

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Вибіркова**
Семестр	3-й
Кількість кредитів ECTS	8
Кількість годин	240
Лекції	28 год.
Лабораторні заняття	28 год.
Самостійна робота	184 год.
Консультації	Консультації відбуваються у кількох форматах: очні консультації (offline/Face-to Face): ІІІ корпус ЗНУ ауд. 203 за необхідністю та попередніми домовленостями; online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams щосуботи з 11-00 до 13-00; дистанційно у *Facebook & Messenger, Instagram & Direct, Viber, WhatsApp* – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу.
Вид підсумкового семестрового контролю:	**залік**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17090

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК03 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Практичні заняття та завдання, науково-пошукові роботи здобувачів, бесіда, проблемне навчання, усне опитування, розрахункові завдання, ситуативні задачі	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, самостійна робота, індивідуальні самостійні завдання, виконання креативних завдань, усне опитування під час проведення практичних занять, оформлення протоколів практичних занять, практичні завдання
ЗК05 Здатність розробляти та керувати проектами.		
ЗК06 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.		
СК01 Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.		
СК03 Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати		

інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.		
СК04 Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.		
СК05 Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.		
СК07 Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації		
СК09 Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності		
СК10 Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.		
СК11 Здатність застосовувати знання структури і функціональної організації генетичних систем про- та еукаріотів (хромосомних і поза хромосомних) та принципів і механізмів реалізації генетичної інформації.		
СК13 Здатність застосовувати методи маніпулювання генетичним матеріалом з метою його вивчення, ідентифікації, модифікації та створення ефективних схем селекції і генно-інженерних технологій.		
СК14 Здатність використовувати базові знання принципів дослідження біологічних систем як генетичного ресурсу, встановлювати тип генетичного контролю ознак, обирати і використовувати цитогенетичні та молекулярні методи для використання в біотехнології.		
СК15 Здатність планувати етапи та обирати сучасні генетичні, молекулярні та біотехнологічні методи для застосування у біологічних дослідженнях та вирішення складних біологічних проблем, аналізувати отримані дані та інтерпретувати їх.		
Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.	Практичні заняття та завдання, науково-пошукові роботи здобувачів, бесіда, проблемне навчання, усне опитування, розрахункові завдання, ситуативні задачі	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, самостійна робота, індивідуальні самостійні завдання, виконання креативних завдань, усне опитування під час проведення практичних занять, оформлення протоколів практичних занять, практичні
Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.		
Аналізувати біологічні явища та		

процеси на молекулярному, клітинному, організменому, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.		завдання
Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.		
Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.		
Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.		
Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.		
Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.	Практичні заняття та завдання, науково-пошукові роботи здобувачів, бесіда, проблемне навчання, усне опитування, розрахункові завдання, ситуативні задачі	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, самостійна робота, індивідуальні самостійні завдання, виконання креативних завдань, усне опитування під час проведення практичних занять, оформлення протоколів практичних занять, практичні завдання
Проводити оцінку генетичного потенціалу біологічних об’єктів, аналіз молекулярних механізмів спадковості та мінливості, а також прогнозувати наслідки генетичних змін в організмах внаслідок індукованого впливу.		
Володіти методами планування та проведення експериментів з вивчення, ідентифікації, модифікації та маніпулювання генетичним матеріалом, використовуючи сучасні генетичні методи та технології		
Обирати оптимальні генетичні, молекулярні та біотехнологічні методи для вирішення конкретних наукових задач, зокрема створення нових генетичних комбінацій та конструкцій, корекції прояву ознак та оцінки отриманих результатів.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лікарські рослини та лікарська сировина

Основні поняття. Лікарське ресурсознавство. Хімічний склад рослин. Лікарська рослинна сировина. Види та типи лікарської сировини. Збирання лікарської рослинної сировини. Строки збирання. Сушіння лікарської рослинної сировини. Особливості сушки в залежності від типу рослинної сировини. Пакування та зберігання. Терміни придатності. Маркування. Транспортування. Раціональне використання та охорона.

Змістовий модуль 2. Ідентифікація та аналіз лікарської сировини

Приймання, ідентифікація та визначення чистоти і доброякісності лікарської рослинної сировини. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сполуки первинного синтезу: полісахариди Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить вітаміни Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сполуки первинного синтезу: ліпіди. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сполуки вторинного синтезу: прості феноли та їх глікозиди, фенольні похідні. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сполуки вторинного синтезу: кумарини, хромониВластивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сполуки вторинного синтезу: ксантони, лігнани. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сполуки вторинного синтезу: дубильні речовини. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить терпеноїдні сполуки: ефірні олії. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить терпеноїдні сполуки: сапоніни. Властивості та аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить азотовмісні сполуки: алкалоїди.

Змістовий модуль 3. Форми, способи та види застосування лікарських рослин

Види лікарських засобів. Правила виготовлення окремих видів лікарських засобів. Правила застосування. Фітопрепарати. Галенові препарати. Збори. Настої і відвари. Настойки. Екстракти. Компреси та припарки. Ароматні води. Групи лікарських засобів за їх дією.

Змістовий модуль 4. Функції та біохімічний склад лікарських рослин

Функції лікарських рослин. Білки та пептиди. Класифікація білків за функціями. Характеристика деяких представників білків та пептидів. Вуглеводи. Моносахариди. Похідні моносахаридів. Олігосахариди. Полісахариди. Ліпіди. Жирні кислоти. Жири. Ліпоїди. Глікозиди. Тіоглікозиди. Ціаноглікозиди. Серцеві глікозиди. Фенольні сполуки. Фенол та його похідні. Кумарини. Хромони. Флавоноїди. Лігнани. Ксантони. Хінони. Дубільні речовини. Біологічна дія фенольних сполук. Ефірні олії: поняття, класифікація. Монотерпени і монотерпеноїди. Сесквітерпеноїди. Ароматичні сполуки. Поширення та застосування ефірних олій. Дитерпени. Тритерпени. Сапоніни. Алкалоїди: поняття, класифікація. Поширення та біологічна функція у рослинах. Біологічна дія алкалоїдів.

Змістовий модуль 5. Найбільш розповсюджені та застосовані лікарські рослини України в офіційній фармакопеї

Асортимент лікарських рослин України з акцентом на лікарські рослини Запорізького регіону.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		д.ф.	
Лекція 1	Лікарські рослини та лікарська рослинна сировина	2	
Лекція 2	Збирання, сушіння та зберігання лікарської сировини	2	
Лекція 3	Види та способи застосування лікарських засобів	2	
Лекція 4	Функції лікарських рослин та їхня дія	2	
Лекція 5	Вуглеводи	4	
Лекція 6	Ліпіди	4	
Лекція 7	Глікозиди	2	
Лекція 8	Серцеві глікозиди	2	
Лекція 9	Фенольні сполуки	4	
Лекція 10	Ефірні олії	4	
Лекція 11	Терпеноїди	4	
Лекція 12	Алкалоїди	4	
Лекція 13	Вітаміни	4	
Лекція 14	Дикорослі лікарські рослини: ресурси, раціональне використання та охорона	2	
Лабораторне заняття 1	Оцінка запасів лікарської сировини	2	
Лабораторне заняття 2	Мікроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини	2	
Лабораторне заняття 3	Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини «Листки»	2	
Лабораторне заняття 4	Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини «Квітки»	2	
Лабораторне заняття 5	Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини «Плоди»	2	
Лабораторне заняття 6	Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини «Трава»	2	
Лабораторне заняття 7	Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини «Кора»	2	
Лабораторне заняття 8	Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини підземних органів	2	
Лабораторне заняття 9	Лікарська рослинна сировина що містить вуглеводи	2	
Лабораторне заняття 10	Лікарська рослинна сировина що містить глікозиди	2	
Лабораторне заняття 11	Лікарська рослинна сировина що містить фенольні сполуки	2	
Лабораторне заняття 12	Лікарська рослинна сировина що містить ефірні олії	2	
Лабораторне	Лікарська рослинна сировина що містить алкалоїди	2	

заняття 13			
Лабораторне заняття 14	Лікарська рослинна сировина що містить вітаміни	2	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол практичного заняття	Перевірка протоколу лабораторного заняття	Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Лабораторне заняття оцінюється у 2 бали максимум: Усна відповідь оцінюється у 2 бали: 2 бали – повне виконання та оформлення 1 бал – часткове виконання та оформлення 0 балів – протокол відсутній	**14×3 = 42**
Самостійна робота	Перевірка виконаного самостійної роботи.	Методичні рекомендації до виконання та оформлення самостійної роботи розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Самостійна робота оцінюється максимум у 10 балів.	**10**
Креативне завдання	Перевірка виконаного креативного завдання	Методичні рекомендації до виконання та оформлення креативного завдання розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Креативне завдання оцінюється у 5 балів максимум: 1 бал – якість оформлення 1 бал – наявність ілюстративного матеріалу 1 бал – якість переліку використаних джерел 2 бали – повнота розкриття теми та наукова якість виконаного завдання	**5**
Контрольне тестування	Тести на платформі Moodle.	Питання вибору правильної відповіді або визначення відповідності	Тести оцінюються в 1 бал	**3**
Усього поточний контроль	**23**			**60**
Підсумковий контроль				
Залік	Індивідуальне самостійне завдання		Індивідуальне самостійне завдання оцінюється у 10 балів максимум.. Детальні критерії оцінювання розміщено у СЕЗН ЗНУ.	**10**
	Підсумкове практичне завдання		Підсумкове практичне завдання оцінюється максимум у 10 балів. Детальні критерії оцінювання розміщено у СЕЗН ЗНУ	**10**
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	Тести на платформі Moodle	Тести на вибір правильної відповіді та «правильно/неправильно» в 1 бал, встановлення відповідності 4 бали максимум	**20**
Усього підсумковий контроль	**3**			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсі у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщено посилання на додаткові ресурси, які дають змогу розширити та поглибити свої знання з даної дисципліни.

Рекомендована література

Основна:

1. Лікарські рослини : Методичні рекомендації до практичних робіт для здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальностями 091 Біологія та біохімія; 014 Середня освіта (предметна спеціалізація 014.05. Середня освіта (Біологія і здоров'я людини); 162 Біотехнологія і біоінженерія; 206 Садово-паркове господарство / уклад. О. Ю. Бондаренко. Одеса : Видавець С. Л. Назарчук, 2023. 44 с.
2. Грейда Н.Б. Фітотерапія: конспект лекцій. Луцьк, 2022. 77 с.
3. Якубенко Б.Є., Біленко В.Г., Лікар О.Я., Лушпа В.І. Лікарські рослини: технологія вирощування та використання. Київ : Ліра, 2021.654с.
4. Мойсієнко В. В. Лікарські рослини у ветеринарній медицині. Підручник. Житомир. Видав: ПП «Рута», 2020. 168 с., іл.
5. Конспект лекцій для підготовки до іспиту з фармакогнозії / Під загальною редакцією О. М. Кошового. Харків : НФаУ, 2019. 84 с.
6. Фармацевтичне ресурсознавство з основами інтродукції рослин: навч. посіб. для провізорів-інтернів вищ. мед. та фармац. навч. закл. III–IV рівнів акредитації. Запоріжжя : ЗДМУ, 2016. 208 с
7. Сучасна фітотерапія : навч. посіб. Харків : «Друкарня Мадрид», 2016. 580 с

Додаткова:

1. Кунах В. А. Біотехнологія лікарських рослин. К. : Логос, 2005. 724 с.
2. Аннамухаммедова. О. О. Лікарські рослини: навч. посібник [для студентів вищ. навч. закл.] Житомир: Вид-во ЖДУ ім.. І. Франка, 2014. 202 с.
3. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / Відп. ред. А. М. Гродзінський. Київ : Видавництво «Українська Енциклопедія» ім. М. П. Бажана, Український виробничо-комерційний центр «Олімп», 1992. 544 с : іл.
4. Тарасенко Г.В. та ін. Фармакогностичні методи аналізу: навч. пос. для студ. напряму підг. 6.120201 «Фармація» спеціальності «Технологія фармацевтичних препаратів» Київ : КНУТД, 2012. 260 с.
5. Колосович М. П., Глущенко Л. А., Шевченко Т. Л. Генетичне різноманіття лікарських рослин. *Генетичні ресурси рослин*. 2020. № 26. С. 80-95.
6. Гарбарець Н.М., Гарбарець М.О. Словник наукових і народних назв лікарських рослин України: довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 80 с.
7. Гарбарець М.О., Гарбарець Н.М. Лікарські рослини для вашого здоров'я: Довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с.
8. Яцук Г.Ф., Миколів І.М., Семенів О.О., Бігун Н.П. Лікарські овочеві рослини. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 144 с.
9. Duke, James A. Handbook of medicinal herbs. CRC PRESS, 2002. 893 p.
10. Sams, Tina. Healing herbs : a beginner's guide to identifying, foraging, and using medicinal plants. Fair Winds Press, 2015. 241 p.

Інформаційні ресурси

Енциклопедія лікарських рослин – лікарські трави України URL: https://liktravy.ua/herbs
Популярні лікарські рослини: властивості, дія, детальний опис URL: https://apteka-ds.com.ua/blog-item/populiarni-likarski-roslyny-vlastyvosti-diia-detalnyi-opys
Лікарські рослини URL: https://www.youtube.com/watch?v=ADxCLe32ePA
Лікарські рослини України, зелені скарби URL: https://www.youtube.com/watch?v=Q1XyjFQ-EFc
Лікарські рослини (Дерева, кущі, трави) URL: https://www.youtube.com/watch?v=ibNcLxIiqhs
Лікарські рослини біля лісу: аптека природи URL: https://www.youtube.com/watch?v=YEv0WytgNVc
Лікарські рослини. Отруйні рослини URL: https://www.youtube.com/watch?v=n161eYV-yZ4
Навчальний фільм Лікарські рослини URL: https://www.youtube.com/watch?v=5ga65YPlTI4
Лікарські рослини ростуть на городі, це просто URL: https://www.youtube.com/watch?v=CjCh73BVuEk
Національний центр генетичних ресурсів рослин України URL: https://yuriev.com.ua/ua/pro-institut/nacionalnij-centr-genetinchih-resursiv-roslin-ukraini/

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування всіх занять курсу (у всіх форматах: offline, online) є обов'язковим і фіксується в журналах академічних груп. Пропуски можливі лише за поважної причини (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання до деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальною діяльністю) – ці заняття відпрацьовуються без втрати балів за пропущене заняття за умови виконання всіх його вимог та належного оформлення (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за умови пред'явлення обґрунтування пропуску та за домовленістю зі старшим лаборантом кафедри в час, коли лабораторія та лаборант є вільними. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу власноруч написаного конспекту відповідної лекції. Заняття, пропущені з неповажної причини, також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але оцінюються меншою кількістю балів або взагалі не оцінюються. Якщо здобувач освіти пропускає заняття в онлайн-форматі через технічні проблеми (відсутність інтернет-з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок), він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про неможливість бути присутнім на занятті. У цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо в кожному випадку, з урахуванням обставин.

<u>До заліку допускаються здобувачі освіти які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.</u>

Політика академічної доброчесності

Кожен здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на ресурси, такі як Wikipedia, бази даних рефератів і письмових робіт (Studopedia.org та подібні), є неприпустимими. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) має бути правильно процитованим з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з довідковими джерелами з цієї тематики. До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи. Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку не оцінюються – жоден із здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає балів за такі завдання та не матиме права переробити їх. Приступаючи до вивчення курсу, здобувач освіти автоматично погоджується з Кодексом академічної доброчесності ЗНУ та вимогами, викладеними вище.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) усі учасники навчального процесу або вимикають мобільні пристрої, або переводять їх у режим авіації або без звуку. За умови проведення заняття в онлайн-форматі висувається вимога щодо вимкнення мікрофона студентами. Включення мікрофону відбувається лише за умови дозволу на це від викладача або для відповіді на запитання, спрямоване саме цьому здобувачу освіти. Під час роботи в групі викладач пояснює правила спілкування та режим увімкнення/вимкнення мікрофонів. За порушення правил поведінки на занятті здобувача освіти може бути видалено з заняття.

Використання гаджетів дозволяється лише за умови, що цього вимагає навчальний процес (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіоматеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників в електронному вигляді тощо) та за дозволом викладача. У разі несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути видалений із аудиторії або з онлайн-заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього. Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено, за винятком їх використання для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджеті відкрита лише вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація викладача зі здобувачами освіти відбувається у кількох форматах залежно від форми здобуття вищої освіти (денної або заочної), а також від типу навчання в кожному навчальному році (offline, blended, online). У форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203 III навчального корпусу згідно з регламентом роботи, який затверджується щосеместрово та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС-повідомлення, Viber) – викладач відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються). Всі повідомлення, отримані через ці канали зв'язку у неробочий час, будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення надається відповідь протягом 3 днів. Комунікація в соцмережах також здійснюється у робочий час. Можливі винятки за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але в неділю, у святкові та неробочі дні відповідь викладача може бути отримана у перший робочий день після закінчення свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams проводяться за необхідності та за попередньою домовленістю.

Проте викладач очікує взаємоповаги під час спілкування зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, зокрема електронною поштою, у межах часу з 7:00 до 22:00, а не посеред ночі). Якщо ви не отримали відповіді на свої запити протягом 3 днів, слід або звернутися до викладача в офлайн-режимі (в університеті), або повторити запит, бо іноді виникають технічні помилки, і ваше повідомлення може не бути отримано.

До здобувачів освіти висувається прохання після закінчення курсу залишити відгук у системі Moodle та бути активними на форумах, а також у разі виникнення питань звертатися до форумів дисципліни в цій системі. Створювати нові обговорення питань, що виникають під час вивчення дисципліни, на форумах самостійно за необхідності. Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленої за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти, яка постійно перевіряється. Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку з викладачем (викладач матиме змогу написати вам листа, якщо виникатимуть питання чи проблеми). До здобувачів освіти висувається вимога періодично заходити в систему Moodle, відстежувати новини та вчасно виконувати завдання.

Будь-які конфліктні ситуації, що виникають під час навчального процесу, мають бути урегульовані згідно з чинними законодавчими актами та Положеннями ЗНУ, а також за допомогою завідувача кафедри, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://surl.li/vlweoj

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: https://surl.li/wdzjrl

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://surl.lu/hfjbya

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://surl.li/qgacqa
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:
Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://surl.li/unwzzm
Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://surl.lu/xkxmuz

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога Марті Ірини Вадимівни – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://surl.li/ivcwih

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Наукова бібліотека: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08:00 до 16:00; вихідні дні: субота і неділя.

Система електронного забезпечення навчання Запорізького національного університету (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua.
Посилання для відновлення пароля: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/